

**PREŠOVSKÁ UNIVERZITA V PREŠOVE**  
**PRAVOSLÁVNA BOHOSLOVECKÁ FAKULTA**

**Otázky na štátnu skúšku z praktického bohoslovía**

---

1. a) Proskomídia, pomenovanie, pôvod, vývoj, obsah a postup obradových činností.  
b) Motivačný princíp kázania Isusa Christa.  
c) Osobnosť katechéty, jeho duchovné a učiteľské kvality (pedagogicko-patristická reflexia).  
d) Spamäti: postup pri vyberaní Ahnca s modlitbami.  
e) Liturgický prednes z Apoštola alebo Evanjelia.
2. a) Veľká pokojná ektenia, biblicko-teologický výklad.  
b) Objekty a ciele vnútornej misie cirkevnej obce.  
c) Katechizovanie cirkevnej obce, poslanie, zmysel a význam.  
d) Spamäti: modlitby na obliekanie do kňazského rúcha (diakon, kňaz).  
e) Liturgický prednes z Apoštola alebo Evanjelia.
3. a) Tiché modlitby sv. liturgie, ich charakter, štýlové prevedenie a prax pôvodnej Cirkvi.  
b) Obsahové zameranie, vonkajšie požiadavky a prednes chrámovej kázne.  
c) Evanjeliové a apoštolské učenie o dušpastierstve.  
d) Spamäti: Vo hrobi plotski... a 50. žalm.  
e) Liturgický prednes z Apoštola alebo Evanjelia.
4. a) Čítanie Svätého Písma na liturgii – dejiny, súčasný poriadok a význam.  
b) Potreba sebazvedelávania dušpastierov.  
c) Pojem a predmet katechézy a katechetiky (etymológia slov katechéza, katechéta, katechumen).  
d) Spamäti: modlitba na kadidlo a na rozhrešenie hriechov: „Hospodi Bože náš ...“  
e) Liturgický prednes z Apoštola alebo Evanjelia.
5. a) Liturgia verných – veľký vchod a jeho obradové činnosti počas kňazskej a archijerejskej liturgie.  
b) Morálno-intelektuálny profil kazateľa.  
c) Tri hlavné činnosti dušpastierstva, ťažkosti a úspech.  
d) Spamäti: modlitba počas prenosu čestných darov a modlitby počas pokladania darov na prestol.  
e) Vyhľadať patričný text v Apoštole alebo v Evanjeliu na niektorý deň v týždni.
6. a) Eucharistické prijímanie, štruktúra modlitieb a obradových činností tejto časti liturgie.  
b) Vyučovacie metódy pravoslávnej náboženskej výchovy ako školského predmetu.  
c) Kresťanská diakonia, niektoré spôsoby jej aplikácie a význam v súčasnosti.  
d) Spamäti: Modlitba na prijímanie svätých Darov.  
e) Liturgický prednes z Apoštola alebo Evanjelia.
7. a) Liturgia vopred posvätených Darov, historický pohľad, čas slúženia, zvláštnosti, obsah modlitieb a postup obradových činností.  
b) Nevyhnutnosť katechézy v súčasnej dobe.  
c) Pastierske pokušenia, ich pôvod, rôzne prejavy a spôsoby boja s nimi.  
d) Spamäti: modlitby počas epiklézy na sv. liturgii.  
e) Liturgický prednes piesní liturgie vopred posvätených Darov.

8. a) Spoveď a prijímanie chorých. Výklad modlitieb. Postup obradových činností.  
b) Hmotné potreby a vzťah pastiera k nim.  
c) Organizácia a priebeh vyučovacej hodiny pravoslávnej náboženskej výchovy.  
d) Spamäti: Úvodné modlitby sv. liturgie a dialóg medzi diakonom a kňazom.  
e) Vyhľadať patričný text v Apoštole alebo v Evanjeliu na niektorý deň v týždni.
9. a) Obrady predchádzajúce sv. tajine krstu, ich liturgicko-teologický obsah.  
b) Význam kazateľskej činnosti pre život Cirkvi.  
c) Pramene pravoslávnej katechézy.  
d) Spamäti: modlitba Efréma Sýrskeho a úvodné verše počiatku bohoslužieb vo Svetlom týždni.  
e) Liturgický prednes z Apoštola alebo Evanjelia.
10. a) Svätá tajina krstu, vykonávateľ, čas, miesto a obradové činnosti. Úloha krstných rodičov pri krste.  
b) Virtuálny dialóg v kazateľstve.  
c) Úcta k duchovným osobám v poňatí Svätého Písma a svätých otcov Cirkvi.  
d) Spamäti: modlitby na zosypávanie častíc do čaše po sv. prijímaní.  
e) Liturgický prednes niektorých modlitieb sv. tajiny krstu.
11. a) Udeľovanie sv. tajiny myropomazania inovercom, kánonicko-liturgický pohľad.  
b) Katechetická práca sv. Cyrila Jeruzalemského.  
c) Svätá tajina pokánia ako mocný prostriedok starostlivosti pastiera o veriacich.  
d) Spamäti: odpusty denné (pondelok-streda).  
e) Vyhľadať patričný text v Apoštole alebo Evanjeliu na niektorý deň v týždni.
12. a) Sväté tajiny ako liečebné prostriedky Cirkvi.  
b) Historický pohľad na katechézu v Starom Zákone a Novom Zákone.  
c) Dobrý pastier a nájomník (Jn 10, 1-16), biblicko-pastoračný výklad.  
d) Spamäti: odpusty denné (štvrtok-nedeľa).  
e) Liturgický prednes niektorej z ektení liturgie.
13. a) Problémy miešaných manželstiev.  
b) Veľké posvätenie vody, biblicko-teologický výklad modlitieb a postup obradových činností.  
c) Obsah vyučovacej hodiny pravoslávnej náboženskej výchovy v súlade s novými osnovami a štátnym vzdelávacím programom (rozvoj kompetencií žiakov).  
d) Spamäti: modlitby pred čítaním Evanjelia – diakon a kňaz: „Blahoslavi Vladyko ... a Boh molitvami...“  
e) Liturgický prednes z Apoštola alebo Evanjelia.
14. a) Pochovávanie zosnulých vo svetlom týždni Paschy, obsahová i obradová stránka.  
b) Katechumenát v prvotnej Cirkvi.  
c) Liturgické a dogmatické kázne v súčasnej kazateľskej praxi.  
d) Spamäti: odpusty sviatočné (na Hospodské sviatky).  
e) Liturgický prednes pohrebných piesní a piesní parastasu.